

SXEDIO.61A

ΙΟΥΝΙΟΣ 1925: ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΙΤΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΜΥΛΩΝΑ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΣΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΛΕΥΚΑΡΩΝ (Α Μέρος)

Όταν οριστικοποίησε την απόφαση του να διεκδικήσει τις εκλογές ο Μητροπολίτης Κιτίου Νικόδημος Μυλωνάς ετοίμασε ένα μακροσκελές πολιτικό πρόγραμμα στο οποίο τόνιζε ότι Α και Ω του προγράμματος του ήταν η Ένωση με την Ελλάδα.

Η Ένωση, τόνιζε δεν είναι ζήτημα απλής αισθηματολογίας, αλλά ζήτημα ανάγκης για τον Κυπριακό λαό, "είναι ζήτημα ψωμιού δι' ημάς, ζήτημα υπάρξεως δι' ημάς.

Ανέφερε στο Πρόγραμμα του ο Νικόδημος Μυλωνάς (Πολιτικόν Πρόγραμμα του Μητροπολίτου κ.Νικοδήμου Μυλωνά υποψηφίου βουλευτολου του εκλογικού διαμερίσματος Λευκάρων" το οποίο κυκλοφόρησε σε ειδικό βιβλιάριο για να μπορέσει να φθάσει σε κάθε σπίτι:

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΨΗΦΟΦΟΡΟΥΣ ΤΟΥ
ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΛΕΥΚΑΡΩΝ

Έλληνες Χριστιανοί,

Μοίρα των σκλαβωμένων λαών είναι να περνούν την ζωήν των πλήρη από πικρίας και σκληράς απογοτεύσεις, μοίρα και ημών-λαού δουλωμένου- ήτο να ρουφίσωμεν από το ποτήριον των πικριών και των απογοητεύσεων την χολήν και το όξος που μας επότισεν ο ξένος πάντοτε μάλιστα κατά τα τελευταία χρόνια.

Είναι γνωστά τα πολιτικά γεογνότα του τόπου τα οποία ήρχισαν από του 1914 και έκλεισαν εσχάτως όταν τα Ανοικτά Γράμματα του Βασιλέως ήλθα να κελέσουν δήθεν την πολιτική περιπέτειαν των τελευταίων ετών, μάλλον δε να υπομνήσουν εις ημάς πόσον αθλία είναι η μοίρα των δούλων λαών και πόσην σημασίαν έχει ο λόγος των ισχυρών που δίδουν εις τους δούλους λαούς εις ώρας μεγάλης ανάγκης.

" Αφίνοντες κατά μέρος την ανασκόπησιν προσφάτων θλιβερών γεγονότων και προ οφθαλμών έχοντες την πολιτικήν κατάστασιν όπως διεμορφώθη ύστερα από τα περίφημα ανοικτά γράμματα του Βασιλέως που μας έδωσαν ως τραγικήν ειρωνείαν προς τας ελπίδας μας και το νέον ψευδοσύνταγμα, χειρότερον του προηγουμένου, ερχόμεθα εις την απόφασιν από μέρους του τόπου να εγκαταλειφθή η αποχή από τας κάλπας και ο λαός ελεύθερος να εκλέξη τους αντιπροσώπους του εις την Βουλήν εκείνην, εις την οποίαν ήρμοζε συμπάρεδροι των αρχόντων μας, να παρακάθηνται τύποι, οίοι οι επτά καταχθόνιοι, αν δεν ήσαν γνωστά τα εγκληματικά αποτελέσματα της Κυβερνητικής συνεργασίας και του κλασσικού επταέδρου.

Η διάλυσις του εστιγματισμένου εκείνου βουλευτηρίου έθεσεν ενώπιον του λαού το πρόβλημα νέων βουλευτικών εκλογών και ύψωσε προ αυτού επιβλητικήν την υποχρέωσιν να ανακαταληφθούν τα πολιτικά εκείνα οχυρώματα με ανθρώπους αξίους της εμπιστοσύνης του διά να μη θερίση και πάλιν ακάνθας και τριβόλους που θα σπείρουν στον Κυπριακόν αγρόν πρόσωπα αντάξια των επτά.

Εχοντες και ημείς πλήρη την συνείδησιν των καθηκόντων που μας βαρύνουν ως ιεράρχην του σκλαβωμένου τούτου τόπου και αισθανόμενοι επιβλητικήν την παράδοσιν του Κιττιακού θρόνου να μας ωθή προς το καθήκον, προβάλλομεν και ημείς υποψηφιότητα εν τω εκλογικώ διαμερίσματι Λευκάρων διά τας προσεχείς βουλευτικές εκλογάς. Προς τούτο δε μας ώθησαν πολλοί λόγοι, των σπουδαιότεροι οι ακόλουθοι:

α. Διότι, μόλις εκυκλοφόρησαν τα Ανοικτά Γράμματα του Βασιλέως, δι'ων προεβλέπετο η διάλυσις της Βουλής εψιθυρίσθη κατ' αρχάς, εδημοσιεύθη δειλά, δειλά ύστερα και επεβεβαιώθη βραδύτερον από αξιοπίστους μάρτυρας η σκέψις περί υποβολής υποψηφιότητος άγγλου ανωτέρου υπαλλήλου εν τω εκλογικώ διαμερίσματι Λευκάρων. Η παλαιά απόπειρα να μειωθούν και αι ελάχιστοι αντιπροσωπευτικάί

ελευθερία μας διά της υποψηφιότητας του Γιαγκ ετίθετο και πάλιν εις εφαρμογήν. Το μνημειώδες παράδειγμα του αειμνήστου προκατόχου ημών Κυρίλλου και των συνεργατών αυτού ηγείρετο επιβλητικόν ενώπιον μας και δεν ενομίσαμεν ότι έπρεπε να αδρανήσωμεν αφήνοντες αβεβαίαν την έκβασιν του αγώνος εις υποψηφιότητας μη εγγυωμένας ασφαλή την επιτυχίαν.

β. Διότι όταν ο κίνδυνος μιας τοιαύτης υποψηφιότητας εφάνη εκλείπων προύβαλε συμμαχικήν και επιμαχικήν προς την πρώτην υποψηφιότητα όζουσα εξ αποστάσεως χιλιομετρικής αειδή επταδιισμόν και η οποία εξειλίχθη σιγά και κατ' ολίγον εις καθάραν Κυβερνητικήν υποψηφιότητα με εμφανή την σκανδαλώδη υπέρ αυτής ανάμιξιν ωρισμένων κυβερνητικών υπαλλήλων της διοικήσεως Λάρνακος ανωτέρων και κατωτέρων και με κατάφορον μεροληπτικήν υπέρ της αυτής υποψηφιότητας, ενέργειαν της Κυβερνήσεως κατά την διαρρύθμισιν και τον καθορισμόν των εκλογικών μέτρων.

Το τι γίνεται υπό τα όμματα της ανωτέρας αρχής εν Λάρνακι υπέρ της κυβερνητικής αυτής υποψηφιότητας κινεί την αηδίαν πλέον του λαού και κάμνει να εξεγείρεται η συνείδησις και των μάλλον αδιαφόρων.

Οι εξ αποστάσεως και εκ του σύνεγγυς επικριταί της υποψηφιότητας μας θα έπρεπε να είναι ενήμεροι των τελουμένων, θα έπρεπε να λάβουν υπ' όψιν αυτών ότι το διοικητήριο Λάρνακος μετετράπη εις εκλογικόν Πρακτορείον υπέρ ωρισμένου υποψηφίου, θα έπρεπε να αντιληφθούν τον κίνδυνον που μας απειλεί εδώ από εθνικής απόψεως και όχι να αποδίδουν την επιμονήν μας εις ελατήρια, μικροφιλοδοξίας διά να εισέλθωμεν, πού αλλοίμονον, εις τον γνωστόν τρόπον τον οποίον επιγραμματικώτατα εχαρακτήρισεν άλλοτε ένας από τους λευκανθέντας παλαιμάχους πολιτικούς άνδρας, ξεφορτωθείς με το επίγραμμά του όλον τον όγκον της αηδίας τον οποίον συνεκόμισεν από τον τόπον εκείνον κατά τα μακρά έτη της πολιτικής τους σταδιοδρομίας.

γ. Διότι υπήρξε πάντοτε επίμονος αξίωσις του

ποιμνίου μας όπως τόσο ημείς όσο και άλλοι ιεράρχαι της νήσου θελήσωμεν να τον αντιπροσωπεύσωμεν παρά τη Κυβερνήσει. Μνήμονες της αληθούς δράσεως αειμνήστων Κυπριανού και Κυρίλλου και υπ' όψιν έχοντες την συχνήν του Επισκόπου αναστροφήν μετ' αυτών οι πληθυσμοί της υπαίθρου χώρας φρονούν εν πεποιθήσει ότι οι Επίσκοποι των νοιώθουν βαθύτερα τον πόνον και την κακοτυχίαν των και θα εργασθούν συντονώτερον διά την θεραπείαν των αναγκών των.

δ). Διότι πρόκειται οι μέλλοντες αντιπρόσωποι του λαού να επιζητήσωσι την λύσιν του Εκκλησιαστικού ζητήματος διά την οποίαν λύσιν ορισμένη είναι ήδη η γνώμη εις τε τον Κλήρον και τον Λαόν. Φοβούμενοι, όμως τας βιαίας και αμελετήτους λύσεις υπό προσώπων εχόντων όλον το ενδιαφέρον, αλλά μη κατεχόντων ίσως το ζήτημα εις τας λεπτομερείας του ενομίσαμεν ότι πρέπει να έχωμεν άμεσον και ενεργόν ανάμιξιν εκεί όπου πιθανόν είναι να συζητηθή ζήτημα διά το οποίον αν όλοι έχουν δικαίωμα ν' αποφανθούν ουχί ολιγώτερον δικαίωμα προσήκει και εις ημάς ως εις Επίσκοπον του τόπου τούτου.

Οι λόγοι ούτοι, και κατ'εξοχήν οι δύο πρώτοι ώθησαν ημάς εις το να θέσωμεν υποψηφιότητα εν τω διαμερίσματι Λευκάρων και νυν εκθέτομεν εις γενικάς γραμμάς το πρόγραμμά μας.

Εις τον τόπον τούτον, όπου εν ψευδοσύνταγμα παρέχει εις τον λαόν ψευδείς φαινομικές ελευθερίας συνηθίζουν οι υποψήφιοι διά τας βουλευτικές έδρας να εκδίδουν προγράμματα και να εκφωνούν προγραμματικούς λόγους, οι οποίοι αν δεν είναι σκόπιμοι παραπλανήσεις των ψηφοφόρων πάντως είναι λόγοι κενοί και υποσχέσεις ανεφάρμαστοι εις τον τόπον όπου πανταρχική και τυρρανική δεσπόζει η θέλησις ξένης κυβερνήσεως, έξωθεν διοριζομένης και ουδεμίαν ευθύνην εχούσης απέναντι του δουλεύοντος λαού. Προγράμματα πολιτικά εις τον τόπον μας είναι αντιγραφή άτεχνος των όσων γίνονται εις τους ελευθέρους λαούς, εφ' όσον τοιούτον Νομοθετικόν

έχομεν, όπου οι αντιπρόσωποι μας είναι απλοί σύμβουλοι της Κυβερνήσεως και όχι Νομοθετικά όργανα, φορείς της ανωτάτης εξουσίας μέσα εις την μικράν μας πολιτείαν".

Αλλ' επειδή οι αντιπρόσωποι του ελληνικού της Νήσου λαού είναι τούτο μεν σύμβουλοι παρά τη Κυβερνήσει τούτο δε και χειρισταί των εθνικών και λοιπών πόθων του λαού προγραμματιζόμεθα και ημείς εκθέτοντες τι, σύμφωνα με τους πόθους του, θα ενεργήσωμεν και τι εν τω Συμβουλίω θα συμβουλευώμεν υπέρ του λαού, Κυβέρνησιν έχουσαν από του συντάγματος όλην την δύναμιν και όλην την εξουσίαν να πράξη το καλόν ήτο κακόν εις τον τόπον τούτον χωρίς τίποτε ή κανείς να δύναται να την εμποδίση.

α). ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΘΟΙ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ: Α και Ω του προγράμματος μας θα είναι η Εθνική του τόπου αποκατάστασις, η ένωσις μας δηλαδή μετά της Μητρος Ελλάδος.

Αιωνόβιον, άκαμπτον και αλύγιστον τον Εθνικόν τούτον πόθον δεν έκαμψαν επτά αιώνων ποικιλόμορφοι τυραννίαι και φρικτά μαρτύρια δουλωσύνης ούτε θα καμφθή ούτος ας ημέρας αυτάς, ότε παναλκής, ο πολιτιστής της Ευρώπης και Ανατολής, η Ελληνική φυλή, έκαμε να εκλάμψη πελώριον το ηφαίστειον της δυναμικότητος της κατά τα τελευταία έτη, όσον και αν ονειρεύωνται τούτο και προς τούτο δουλεύουν άνθρωποι οι οποίοι επίστευσαν τους λαούς μάζαν κτηνών αδιαμαρτυρήτως μεταπωλουμένων.

Εις καιρούς όπου η η ναρκωμένη Ασία και η κοιμισμένη Αφρική υψώνουν ατίθασσον την κεφαλήν και λακτοπατούν τους θρασείς κατακτητάς των εδαφών των δεν θα ήτο ο Ελληνικός λαός της νήσου ταύτης, ο οποιος θα άφινε να σιγάση μέσα του πόθος της Εθνικής του αποκαταστάσεως. Είπον και θα ειπούν και το λέγει σήμερον ανά το εκλογικόν διαμέρισμα Λευκάρων ανώτερος Κυβερνητικός υπάλληλος ότι δεν πρέπει να εκλεγή βουλευτής της Εθνικής ιδεολογίας, διότι θα θυμώση η Κυνέρνησις και δεν θα κάμη το καλόν εις τον τόπον. Ψευδόμενοι και συκοφαντούντες κατά τον

μάλλον υστερόβουλον τρόπον διαδίδουν προς τον λαόν προς εξαπάτησιν του ότι η φτώχεια και η κακομοιριά μας οφείλεται εις το ότι ζητούμεν την Ένωσιν. Τούτο είναι ψεύδος είναι συκοφαντία. Λαόν ο οποίος έχει τα ευγενή του ιδεώδη και τα διακηρύττει πάντοτε, ο άλλος, ο Άγγλος ή ο Οθωμανός, εάν είναι εξ ίσου ευγενείς θα τον σεβασθώσι μαζί με τα ιδεώδη του.

Άλλως τε η συνεργασία μαζί με την Κυβέρνησιν εξηκολούθησε επί **40** ολόκληρα χρόνια και τίποτε δεν έκαμεν η Κυβέρνησις. Και το σπουδαιότερον τι καλόν έκαμεν η Κυβέρνησις εις τον τόπον τα **4** τελευαία χρόνια, τα χρόνια της αποχής, τα χρόνια της στενής συνεργασίας με τους επτά, οι οποίοι πιστεύσαντες εις την συκοφαντίαν αυτήν συνήλθον εις την Βουλήν να συνεργασθούν με την Κυβέρνησιν διά να θερίσουν γρήγορα την απογοήτευσιν όσοι εξ αυτών είχαν ίχνος συνειδήσεως.

Εφθασαν οι επτά εις το σημείον να καταψηφίσουν ψήφισμα " Ένώσεως", έφθασαν να γίνουν δουλικώτεροι και του Ιρφάν εφ.

Τι καλόν είδεν ο τόπος κατά τα χρόνια αυτά;

Μήπως καλόν είναι η αύξησις της φορολογίας κατά **200.000** λίρας και πλέον που έγινε επί των ημερών των επτά; Μήπως ο νόμος ο εκπαιδευτικός κατά τον οποίον διά να μας δώση η Κυβέρνησις **30.000** λίρας περίπου διά τα σχολεία μας, μας εφορολόγησε με **100.000** και πλέον λίρας φόρους και υπεδούλωσε διδασκάλους και Παιδείαν εις την θέλησιν της; Η μήπως καλόν είναι οι νόμοι περί Μουκταρών, Αγροφυλάκων, Μαχαιροφορίας, εξορίας κ.α;

Άλλ' ελησμόνήσαμεν την Γεωργικήν Τράπεζαν που ακόμη δεν έγινε με τις **50.000** λίρας κεφάλαιον και με τόκον πλέον από **9%** ενώ ξεσπιτώθηκεν ο χρεώστης γεωργός και έχασε τα κτήματά του ως που να γίνη το κέφι της Κυβερνήσεως για να κάμη μίαν Τράπεζαν εκμεταλλευτικήν και όχι ευεργετικήν, με κεφάλαιον που δεν φθάνει να πληρωθούν τα χρέη **10** χωρίων της Νήσου, κι' ενώ ξεύρει η Κυβέρνησις ότι μόνον τα ενυπόθηκα δάνεια των Γεωργών έχουν υπερβή το εν

εκατομμύριον λίρας.

Τι την εμπόδιζε να κάμη το καλόν τα 4 αυτά χρόνια κατά τα οποία ούτε μίαν σχεδόν φοράν μέσα στην Βουλήν δεν ήκουσε τη μισητήν κραυγήν "Ενωσις";

Δεν είναι η Ενωσις που πταίει διά να δυστυχώμεν, αλλά είναι το σύστημα με το οποίον κυβερνώμεθα που μας τρώει και το οποίον, αν δεν αλλάξη, είναι πως φανερόν πως θα μας καταστρέψη όπως κατεστράφησαν οικονομικώς όλοι οι λαοί, οι οποίοι διοικούνται από ξένας Κυβερνήσεις.

Η Ενωσις μας μετά της Ελλάδος δεν είναι ζήτημα απλής αισθηματολογίας, αλλά είναι ζήτημα ανάγκης, διά τον Κυπριακόν λαόν, είναι ζήτημα ψωμιού δι' ημάς. Η διαγωγή την οποίαν έδειξεν η Μητρική Ελληνική Κυβέρνησις προς τα παιδιά της κατά την διάρκειαν του Μεγάλου Πολέμου και η διαγωγή της Αγγλίας-μητρυιάς απέναντι μας, μάλιστα απέναντι των παραγωγιμών τάξεων του τόπου, δίδει το μέτρον της διαφοράς της μάνας προς την μητρυιάν, και δεικνύει βαθειά, βαθειά, την μεγάλην αλήθειαν ότι η ένωσις μας, με την Ελλάδα είναι ζήτημα ζωής και υπάρξεως μας όπως ήτο τοιούτον και διά την Κρήτην, όταν έγινεν αυτόνομος.

Με την πολιτικήν της Κυβερνήσεως εκεί εις την Ελλάδα, ο ελληνικός λαός και κατ' εξοχήν ο γεωργός ευτυχεί και ευδαιμονεί έστω και αν εξώδευσε κατά τα τελευταία δώδεκα χρόνια δισεκατομμύρα διά την απελευθέρωσιν των αδελφών του, έστω και αν πλέον από **300.000** στρατιωτών **12** χρόνια απεμακρύνθησαν της καλλιεργείας της γης, πολεμούντες ή φρουρούντες τα σύνροα της Πατρίδος, έστω και αν ο ελληνικός λαός έδωκε τα μέσα στην Κυβέρνησιν του να εγκατατήση επί του ελληνικού εδάφους **1 1/2** εκατομμύριον προσφύγων, οι οποίοι ήλθον εστερημένοι των πάντων και αυτής ακόμη της ενδυμασίας των.

Ενας που εταξίδευσεν εις την Ελλάδα ή παρακολουθεί την οικονομικήν ζωήν αυτής μένει κατάπληκτος διά την αλματικήν πρόοδον του ελληνικού λαού εις κάθε κλάδον της Εθνικής

Οικονομίας και μάλιστα της αγροτικής τάξεως.

Διατί;

Στοργική μητέρα η Ελλάς έδωκε ατά τη διάρκεια του ευρωπαϊκού πολέμου την ευκαιρίαν εις τον παραγωγόν να πωλήση τη παραγωγήν του εις τιμάς αναλόγους προς τας τιμάς τας οποίας πλήρωνε διά να αγοράση ό,τι του εχρειάζετο.

Εγιναν και εκεί διατιμήσεις, αλλά έγιναν με ανθρωπιάν, και με τρόπον μητρικόν και όχι με το έτσι θέλω της εδώ Κυβερνήσεως.

Περисπάντο εν Ελλάδι εις τας ανάγκας του πολέμου, αλλά δεν παρημέλουν τον εργαζόμενον λαόν και παρείχον εις αυτόν τας ευκολίας διά να κρατηθή οικονομικώς γερός.

Τοιουτοτρόπως ο κάτοικος της Κρήτης επώλει κατά τον ευρωπαϊκόν πόλεμον τα χαρούπια του προς **3** λίρας το καντάρι ενώ εδώ επωλήσαμεν τα ιδικά μας, μόλις **1** λίραν, το καντάρι.

Πλέον από ένα εκατομμύριον λίρας εχάσαμεν από τα χαρούπια μας την εποχήν εκείνην, που δεν θα τα εχάναμεν, αν ήτο εδώ Ελλάς.

Το σιτάρι μας, η πατάτα μας, η σταφίδα μας, όλα τα γεωργικά είδη μας, ως και τα κτηνοτροφικά επωλήθησαν εις τιμάς εξευτελισμένας την ώραν που η πατάτα εις την Αίγυπτον επωλείτο προς **2** σελ. την οκκάν και πλέον και ημείς την εβλέπαμεν να παίζη στα χωράφια μας ή να πωλήται **1 1/2** γρόσια η οκκά.

Το σιτάρι μας επωλούσαμεν **8** και **9** σελίνια το κοιλόν, κατά τη διατίμησιν, την ώραν όπου ο γεωργός διά να αγοράση ό,τι του εχρειάζετο διά την εργασίαν του και την συντήρισιν του επλήρωνε τα εξαπλάσια της προπολεμικής τιμής.

Ενα λιμένα της προκοπής δεν ηξιώθη να κάμη εν Κύπρω η πρώτη ναυτική δύναμις του κόσμου και τοιουτοτρόπως καμμία Ατμοπλοϊκή εταιρεία δεν εδέχετο να διαπραγματευθή ναυλώσεις διά την Κύπρον, φόβω των υποβρυχίων.

Ούτε μίαν νοηπομπήν δεν παρεσκεύασεν η Αγγλία διά την Κύπρον, ώστε να εξαχθούν τα

εμπορεύματα διά το εξωτερικόν ασφαλώς, ως έπραξε πολλάκις η Ελλάς, διά τον λαόν της. Διά πάντα ταύτα η οικονομική εξάνθησις εν Ελλάδι και η οικονομική καταστροφή εδώ.

Διά τούτο το ζήτημα της Ενώσεως μετά της Ελλάδος κατήντησε ζήτημα ανάγκης, ζήτημα υπάρξεως δι'ημάς.

Κατά ποίον τρόπον πού, πώς και πότε θα ανακινηθή η θα ανακινείται το εθνικόν ζήτημα από μέρους των βουλευτών, θέλει καθορισθή εν κοινή συσκέψει όλων των αντιπροσώπων του λαού εν τω Νομοθετικώ Συμβουλίω.

Δεν διαφεύει ποσώς την αντίληψιν ημών ότι το Κυπριακόν ζήτημα εν τη Εθνική αυτού μορφή, αναχθέν εις ζήτημα Ευρωπαϊκού διαφέροντος, διά να λυθή ευνοϊκώς θέλει εξαρτηθή από καταλλήλους ευκαιρίας και διεθνείς διευθετήσεις.

Διότι νομίζομεν ότι δεν πρέπει να εξαντληθή η δράσις του τόπου εις μόνην την προσπάθειαν αυτήν, αλλ' ότι και τα τοπικά ζητήματα και δη η οικονομική του τόπου κατάστασις δέον να επισπάσεται την προσοχήν των αντιπροσώπων του λαού.

Αλλ' από του σημείου τούτου μέχρι του σημείου να σιγήσωμεν διά το ζήτημα της ενώσεως διά να μη δυσαρεστώμεν δήθεν τη Κυβέρνησιν, υφίσταται αβυσσαλέα διχογνωμία. Εάν η λύσις του εθνικού ζητήματος μας εξήρηται από διεθνείς διευθετήσεις εν αναμονή της ευθέτου εκείνης σιγής, ημείς εδώ κάτω πρέπει να κρατήσωμεν αφ' υψηλού αναμμένην την δάδαν των Εθνικών μας πόθων, διά να φωτίσωμεν τα εθελότυφλα μάτια της διπλωματίας, όταν εμφανισθή η εύθετος περίστασις. Θα ήτο καθ' αυτού εγκληματικόν ύστερα, που μετά τόσας προσπάθειας ανυψώσαμεν το ζήτημά μας εις ζήτημα διεθνούς ενδιαφέροντος να έλθωμεν ημείς οι ίδιοι διά της σιγής μας να κάμωμεν ώστε να χαθή από τον διεθνή ορίζοντα, διά να λησμονηθή από τους θέλοντας να λησμονούν καά την ώραν των διευθετήσεων πανευρωπαϊκού ή παγκοσμίου διαφέροντος ζητημάτων.

Όμως στο εκλογικό του πρόγραμμα ο Μητροπολίτης Κιτίου αναφερόταν ακόμα στην Αυτονομία, την πολιτική για την οικονομία, την ανόρθωση του τόπου, τη γεωργία, τη κτηνοτροφία, το εμπόριο, τη φορολογία, τη διάθεση των προσόδων, την εργατική νομοθεσία, την Κοινωνική Πρόνοια, τα κοινωνικά ζητήματα και το Εκκλησιαστικό.